

ODGOVORI EVROPSKE KOMISIJE

NA POSEBNO POROČILO EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

Podatki v skupni kmetijski politiki – Neizkoriščen
potencial velepodatkov za vrednotenje politike

Kazalo

I. SPLOŠNI UVOD V ODGOVORE KOMISIJE	2
II. ODGOVORI KOMISIJE NA GLAVNA OPAŽANJA ERS.....	3
1. Skupna kmetijska politika, ki temelji na podatkih	3
2. Komisija ima kljub nekaterim vrzelim v podatkih dovolj znanja za izvedbo ocene učinka in predlaganje politik, primernih svojemu namenu.....	3
3. Mreža za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev je eden glavnih naborov podatkov.....	4
4. Od raziskav do podatkov zasebnih senzorjev.....	4
5. ERS meni, da je zagotavljanje enotne točke dostopa do podatkov dobra praksa.....	4
III. ODGOVORI KOMISIJE NA PRIPOROČILA ERS.....	5
1. Priporočilo 1 – Vzpostaviti okvir za uporabo razčlenjenih podatkov iz sistema IAKS.....	5
2. Priporočilo 2 – Bolj uporabljati in razvijati vire podatkov za izpolnjevanje potreb politike ...	5

V tem dokumentu so predstavljeni odgovori Evropske komisije na opažanja iz posebnega poročila Evropskega računskega sodišča v skladu s členom 259 [finančne uredbe](#), ki se objavijo skupaj s posebnim poročilom.

I. SPLOŠNI UVOD V ODGOVORE KOMISIJE

Komisija ima velike količine podatkov za zasnovo, spremljanje in vrednotenje skupne kmetijske politike (SKP). Te informacije so rezultat preteklih in sedanjih prizadevanj za zbiranje in uporabo širokega nabora podatkov v različnih fazah cikla (SKP): analize, oblikovanja politike, ocene učinka alternativnih možnosti politike, izvajanja politike in s tem povezanega spremljanja, revizije in vrednotenja, vendar tudi za druga področja, kot so mednarodna pogajanja, komuniciranje, upravljanje virov itd.

Tako kot so se skozi leta razvijali cilji politike SKP, tako so se razvijale tudi potrebe po podatkih in se širile na druge vidike, kot so kmetijsko-okoljske spremenljivke, emisije, bioenergija itd. To obilje podatkov se vsakodnevno uporablja v Generalnem direktoratu za kmetijstvo in razvoj podeželja (GD AGRI) in v vsej Komisiji, bolj intenzivno pa v času izvajanja ocen učinka. Najnovejša ocena učinka o prihodnji SKP je temeljila na doslej največji količini podatkov, študijah in drugih raziskavah, vrednotenjih, orodjih modeliranja, naprednih metodologijah za zbiranje kvantitativnih in kvalitativnih prispevkov ter razvrstitev možnosti itd., pa tudi na vključujočem in obsežnem medsektorskem delu, ki je več kot eno leto vključevalo na desetine sodelavcev v GD AGRI in po vsej Komisiji. Komisija je sprejela različne pobude za boljšo uporabo obstoječih podatkov in lažje deljenje podatkov držav članic.

Evropsko računsko sodišče (ERS) v svojem poročilu o uporabi velepodatkov priznava, da ima Komisija veliko količino podatkov, in preučuje, ali jih Komisija dobro uporablja. To poročilo je dobrodošlo zaradi svoje pomembnosti in časovne ustreznosti, saj zaradi napredka na področju digitalnih tehnologij nastaja eksponentna količina podatkov. Komisija se strinja s pozivom ERS k boljši uporabi razčlenjenih podatkov, ki jih hranijo države članice, ter k zbiranju in povezovanju teh in drugih novih virov podatkov za odpravo nekaterih preostalih podatkovnih vrzeli. Komisija si bo tudi še naprej prizadevala za odpravo ovir za izmenjavo in povezovanje podatkov, razvoj približkov in pristope modeliranja.

Komisija je lahko zahvaljujoč veliki količini podatkov, ustreznim orodjem in metodologijam ter izkušenim in usposobljenim uradnikom ocenila splošno smotrnost politike ter s poglobljenimi ocenami učinka odpravila pomanjkljivosti in pripravila predloge politik na podlagi dokazov.

V prihodnjih letih bo tako kot za vsa podjetja in institucije resnični glavni izziv boljši dostop do in večja uporaba velepodatkov, ki jih ustvarja podatkovna/digitalna revolucija, in sicer s številnimi povezanimi napravami in senzorji interneta stvari. Komisija veliko vlaga v okvirno zakonodajo (npr. akt o podatkih, akt o upravljanju podatkov, akt o umetni inteligenci itd.), ciljno usmerjene raziskave in finančno podporo za vzpostavitev potrebne infrastrukture.

Komisija v celoti sprejema priporočila.

Na nekaterih ključnih področjih je bil od zaključka revizije ERS dosežen dodaten napredek:

- Delo v zvezi s preходом z mreže za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev (FADN) na podatkovno mrežo za trajnostnost kmetij (FSDN) hitro napreduje v skladu s strategijo „od vil do vilic“. Izmenjave z državami članicami so se okrepile in v pripravi je osnutek novega temeljnega akta o FSDN, ki ga bo sprejela Komisija.
- Izvedbeni in delegirani akti v zvezi z IAKS so v fazi zrelosti in bodo kmalu predloženi v glasovanje ali sprejetje. Ti vključujejo podrobnosti o novem sistemu za spremljanje površin.
- Z državami članicami je bila v odborih in strokovnih skupinah opravljena razprava o osnutku izvedbene uredbe o podatkih za spremljanje in vrednotenje, njeno sprejetje pa je načrtovano za sredino leta 2022.

II. ODGOVORI KOMISIJE NA GLAVNA OPAŽANJA ERS

1. Skupna kmetijska politika, ki temelji na podatkih

Poročilo ugotavlja, da ima Komisija za zasnovo, spremljanje in vrednotenje SKP velike količine podatkov¹. Ti podatki so rezultat preteklih in sedanjih prizadevanj za zbiranje širokega nabora podatkov, ki se široko uporabljajo v različnih fazah cikla skupne kmetijske politike. Potrebe po podatkih so z razvijajočimi se cilji politike SKP za reševanje novih izzivov v zadnjih 60 letih (npr. prehranska varnost, varnost hrane, okolje, podnebje itd.) in pričakovani državljani napredovale in se razširile tudi na druge vidike, kot so kmetijsko-okoljske spremenljivke, emisije, bioenergija itd.

2. Komisija ima kljub nekaterim vrzelim v podatkih dovolj znanja za izvedbo ocene učinka in predlaganje politik, primernih svojemu namenu

Čeprav ERS v svojem poročilu ugotavlja, da ima Komisija za zasnovo, spremljanje in vrednotenje SKP velike količine podatkov, omenja tudi nekaj področij, ki jih je mogoče izboljšati. Komisija se strinja s to oceno in si je kljub temu, da ima, kot je navedeno v poročilu, veliko ustreznih podatkov, nenehno prizadevala obravnavati nekaj področij, na katerih je težje zbrati podatke, in sicer s:

- spodbujanjem držav članic k zbiranju teh podatkov,
- sofinanciranjem zbiranja statističnih podatkov (npr. FADN – mreža za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev, FSS/IFS – raziskava o strukturi kmetijskih gospodarstev/integrirana raziskava o kmetijskih gospodarstvih, LUCAS – statistično raziskovanje rabe in pokrovnosti tal),
- kupovanjem naborov podatkov,
- vlaganjem sredstev za lažjo izmenjavo podatkov iz držav članic,
- prilagojenimi ukrepi na področju raziskav in inovacij ter
- uporabo približkov in orodij za modeliranje.

ERS med vrzelmi v podatkih navaja dohodek gospodinjstev, tj. dejstvo, da Komisija ne zbira podrobnih podatkov v zvezi z drugimi viri prihodkov v kmečkih gospodinjstvih. Komisija se je imela v odgovoru na nedavna posebna poročila ERS² priložnost sklicevati na to, kar je po njenem mnenju neugodna analiza stroškov in koristi, povezana z zbiranjem teh specifičnih podatkov, tj. velik odpor držav članic do zbiranja teh informacij.

Zato Komisija meni, da ji velika količina ustreznih podatkov, ki jih ima (in prizadevanja za odpravo preostalih nekaj vrzeli), omogoča dovolj znanja za izvedbo ocene učinka in predlaganje politik, primernih svojemu namenu.

---

¹ Glej odstavke 16–21 poročila ERS.

² Kot sta Posebno poročilo št. 1/2016 in Posebno poročilo št. 10/2018.

3. Mreža za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev je eden glavnih naborov podatkov

Mreža za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev (FADN) je med glavnimi nabori podatkov in sistemi IT, ki jih ima GD AGRI. Je ena od glavnih podatkovnih zbirk GD AGRI, zbira posamezne podatke, se široko uporablja in je bistvena v različnih fazah cikla politike (ocena učinka, izvajanje politike, vrednotenje). Prehod na podatkovno mrežo za trajnostnost kmetij (FSDN) je velik korak pri razpoložljivosti podatkov GD AGRI in je izrecno namenjen zapolnitvi pomembnih podatkovnih vrzeli o okoljskih in socialnih vidikih trajnostnosti. Vključeval bo tudi splošno posodobitev z izboljšano izmenjavo podatkov in uporabo zbranih informacij tudi za zagotavljanje svetovanja in primerjalne analize za kmete.

4. Od raziskav do podatkov zasebnih senzorjev

Novi tehnologije omogočajo ustvarjanje doslej največje količine podatkov prek senzorjev in drugih naprav interneta stvari. Kapitalizacija in izkoriščanje najpomembnejših od teh podatkov lahko pomeni velik korak k zapolnitvi obstoječih podatkovnih vrzeli ter po možnosti nadomesti obremenjujoče in drage obstoječe raziskave. Komisija je v zadnjih dveh letih sprejela zakonodajne predloge na področju upravljanja in izmenjave podatkov (npr. akt o upravljanju podatkov, akt o podatkih), da bi izkoristila neizkoriščen potencial teh velepodatkov. Napredek pri pridobivanju dostopa do teh novih virov podatkov ni samodejen, temveč bo zahteval vzpostavitev spodbud, infrastrukture in rešitev, ki bodo koristile vsem.

Komisija je leta 2019 kmetijstvo podatkov predlagala kot kandidata za partnerstvo v okviru programa Obzorje Evropa s ciljem povezati javne in zasebne interese pri uporabi, ponovni uporabi in kapitalizaciji kmetijskih podatkov ter zagotavljanju rešitev, ki temeljijo na podatkih.

Poleg tega si Komisija prizadeva za vzpostavitev skupnih podatkovnih prostorov, tudi v kmetijstvu, da bi razvila varen in zaupanja vreden podatkovni prostor, ki bi kmetijskemu sektorju omogočil pregledno izmenjavo podatkov in dostop do njih, kar bi omogočilo povečanje njegove gospodarske in okoljske uspešnosti. Glavni cilj tega podatkovnega prostora bo pomagati zasebnim akterjem (npr. kmetom, proizvajalcem strojev, pa tudi semenarskim podjetjem, zavarovateljem, bankam itd.) in širšemu digitalnemu gospodarstvu pri ustvarjanju novih storitev; določeni podatki bi bili lahko koristni tudi pri oblikovanju politik. Komisija je nedavno objavila razpis za usklajevalni in podporni ukrep, ki bo preučil možnosti in konceptualne pristope za prihodnjo uvedbo pričakovanega podatkovnega prostora, v katerega bodo vključeni deležniki in države članice. Rezultati dela usklajevalnega in podpornega ukrepa se pričakujejo v letu 2024.

5. ERS meni, da je zagotavljanje enotne točke dostopa do podatkov dobra praksa

Komisija pozdravlja pozitivno oceno ERS o dosežkih v smislu omogočanja dostopa širši javnosti do obilja podatkov prek portala z agroživilskimi podatki Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja³. Prizadevanja za zbiranje in uporabo ustreznih podatkov, tudi z naprednimi metodami, kot so veliki kmetijsko-gospodarski modeli, dopolnjujejo prizadevanja, da bi najpomembnejše podatke dali na voljo javnosti. To se izvaja z jasnimi vizualizacijami in uporabniku prijaznimi vmesniki za prenos podatkov, ki zagotavljajo tudi zmogljivosti stroj-stroj in dostopnost za mobilne telefone/tablice.

---

³ <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

III. ODGOVORI KOMISIJE NA PRIPOROČILA ERS

1. Priporočilo 1 – Vzpostaviti okvir za uporabo razčlenjenih podatkov iz sistema IAKS

Komisija sprejema priporočilo 1 in si bo še naprej prizadevala za pravni, tehnični in upravni okvir za izmenjavo in ponovno uporabo podatkov iz IAKS in drugih virov podatkov v državah članicah, in sicer poleg tega, kar bo prejela v letnih poročilih o smotrnosti. Ti podatki bodo koristni za spremljanje in vrednotenje politike.

Ciljni rok za izvedbo: leto 2024.

2. Priporočilo 2 – Bolj uporabljati in razvijati vire podatkov za izpolnjevanje potreb politike

(a) Bolj uporabljati obstoječe podatke ter razmisliti o novih virih podatkov ali združevanju obstoječih

Komisija si nenehno prizadeva za ponovno uporabo obstoječega nabora podatkov, zbranega za druge namene. Zato Komisija sprejema priporočilo 2(a), naj bolj uporablja obstoječe vire podatkov (npr. administrativni podatki in statistične ankete ter podatki programa Copernicus), pri čemer naj razmisli o novih virih podatkov ali združevanju obstoječih.

(b) Preučitev možnosti uporabe približkov ali posrednih virov podatkov, kadar uporaba neposrednih virov ni izvedljiva za oceno ključnih kazalnikov ali vidikov

Komisija sprejema priporočilo 2(b) in si bo še naprej prizadevala za naprednejše metodologije za opredelitev ustreznih približkov in drugih metod.

(c) Ocena možnosti uporabe podatkov kmetijskih strojev v večjem obsegu

Komisija sprejema priporočilo 2(c), naj oceni možnost uporabe podatkov kmetijskih strojev v večjem obsegu. Komisija si bo še naprej prizadevala za raziskovanje in uporabo razpoložljivih podatkov kmetijskih strojev ter razvila orodja za nabiranje podatkov.

Ciljni rok za izvedbo: leto 2025.